

**Jouw delegatie wenst het charter voor de delegatie zonder grenzen te ondertekenen?
Neem met ons contact op!**

CHARTER VOOR DE DELEGEE ZONDER GRENZEN

BINNEN DE ALGEMENE CENTRALE ENGAGEER IK MIJ TOT HET VOLGENDE :

- Het uitbouwen van een teamgeest binnen de syndicale ploeg ter versterking van de Algemene Centrale waarbij alle militanten, effectieven zowel als plaatsvervangers de democratische, de syndicale werking van onze organisatie respecteren.
- Het uitbouwen van een syndicale controle op het gebruik van uitzendkrachten en werknemers van onderaannemers via :
 - het opeisen in de OR en het CPBW van kwantitatieve en kwalitatieve informatie over hun aanwezigheid;
 - het verdedigen van kwaliteitsvolle diensten met dito arbeidsvoorwaarden tegen de goedkoopste optie die de patronen doorgaans verkiezen;
 - het uitbouwen van contacten met hun syndicale vertegenwoordigers en het ondersteunen van hun vakbondsrechten;
 - het bestrijden van iedere vorm van discriminatie.
- Als consument de uitbuiting van andere werknemers, hier en elders, niet in de hand te werken (bv avond- en weekendopening van winkels, kinderarbeid, zwartwerk,...).
- Het bestrijden van iedere gesproken of geschreven vorm van racisme, seksisme of discriminatie.
- Alles in het werk te stellen opdat zoveel mogelijk werknemers aan de syndicale activiteiten deelnemen en er verantwoordelijkheid opnemen.
- Het ijveren voor de uitbouw van een economische én sociale ontwikkeling die duurzaam en progressief is en zo de levenskwaliteit van de huidige en toekomstige generaties niet op de helling zet.
- Deelname met andere vakbonden aan een wereldwijd syndicalisme. Steun aan de projecten die de AC en het ABVV zullen kiezen en uitwerken om werknemers/werkneemsters bij te staan die het slachtoffer zijn van economische uitbuiting of van politieke en religieuze onderdrukking.

Voor meer inlichtingen :
Communicatiedienst van De Algemene Centrale ABVV, Hoogstraat 26-28, 1000 Brussel
Frank Jacobs - e-mail: frank.jacobs@accg.be

dec 2006 jan - feb 2007

21^e jaar I Driemaandelijkse uitgave van De Algemene Centrale ABVV

- Arbeidsongevallen en beroepsziekten
- De tabakssector onder de loep
- Stress: een zaak van iedereen
- Extreem rechts? Nee, bedankt!

Afgiftekantoor: Brussel X I Verantwoordelijke uitgever: Alain Clauwaert, Hoogstraat 26-28, 1000 Brussel

In december moet het natuurlijk gaan over nieuwjaarswensen op de affiche van de Algemene Centrale. De kerstman komt samen met ons op voor kwaliteitsvol werk.

- 4 Arbeidsongevallen en beroepsziekten
- 8 De overheidsbegroting 2007
- 9 Het asbestfonds
- 10 Sociale uitkeringen gekoppeld aan de welvaart
- 11 De strijd voor cumul van pensioenen
- 12 Sector onder de loop: de tabak
- 16 Het interprofessioneel akkoord 2007-2008
- 18 De strijd tegen deloyale concurrentie
- 20 Beschutte werkplaatsen: een campagne tegen stress
- 22 Extreem rechts? Neen, bedankt!
- 24 Sociale verkiezingen in mei 2008
- 25 Tentoonstelling Eedje Anseele
- 26 Een samenwerkingsproject in Peru

Voorpagina: Wie is toch deze vriendelijke dame? Zij nam deel aan de betoging voor een degelijke financiering van de dienstencheques. Met 5.000 waren ze. Lees meer op bz.17.

ALAIN EN JACQUES AAN HET WOORD HALVERWEGE DE RIT

We zijn halverwege de rit tussen twee congressen. Er was ons congres eind 2004, ons volgende komt er over twee jaar. Een congres geeft een democratische stem aan onze leden en militanten. Zij bepalen de richting die de Algemene Centrale moet volgen. Hoeveel staan we daar vandaag mee? Worden de standpunten en besluiten van ons congres in de praktijk gezet? We maken een stand van zaken op met onze voorzitter en onze algemeen secretaris, Alain Clauwaert en Jacques Michiels.

Alain: Ons vorige congres stond in het teken van de delegees zonder grenzen voor meer sociale rechtvaardigheid. Het is een opdracht die nu al twee jaar blijft doorklinken in onze acties. Onze delegees verruimen hun grenzen. Want er is wereldwijde solidariteit nodig. De syndicale werking in de bedrijven wordt opengemaakt, er komt stapsgewijs aandacht voor samenwerking tussen werknemers van verschillende bedrijven, maar ook op het Europese en internationale vlak. En de sociale aandachtspunten die voor het congres prioriteit moesten krijgen staan ook daadwerkelijk op het voorplan.

Ze zijn ook zeer actueel gebleven. De syndicale rechten en vrijheden bijvoorbeeld.

Jacques: Vooral het stakingsrecht wordt de laatste tijd aangetast. Onze campagne voor het recht op syndicale vertegenwoordiging, verdediging en ondersteuning is zeker op zijn plaats. Vakbonden moeten de belangen van alle werknemers kunnen verdedigen. Ook wanneer ze maar een tijdelijke job hebben. En ook wanneer ze in kleine ondernemingen werken. We blijven hameren op de uitvoering van de Europese Renault-richtlijn over vakbondsvertegenwoordiging in bedrijven vanaf 20 werknemers.

Het congres vroeg ook aandacht voor de groeiende onzekerheid, veruit de grootste plaag waar werknemers vandaag mee te maken hebben.

Alain: Ja, en dat gaat zowel over werkloosheid als over ongecontroleerde flexibiliteit en brutale herstructureringen. Werkgevers maken misbruik van de wereldwijde economie om lonen en arbeidsvoorwaarden af te breken. We gaan daar hard tegenin. Er was en er is nog altijd ons verzet tegen het Generatiepact. De campagne voor de rechten van uitzendkrachten kreeg ruime weerklank. En recent nog lieten we krachtig horen dat er een degelijke financiering van de dienstencheques moet komen. Het zijn maar enkele opvallende voorbeelden van onze strijd voor werkzekerheid en voor kwaliteitsvol werk.

Grote doorbraken zijn er wel niet voor onze strijdpunten.

Jacques: Maar we maken onze sociale eisen wel duidelijk zichtbaar. Er is geen reden om de armen te laten zakken. Trouwens, als we voet bij stuk houden, halen we resultaat. Door onze acties werd de Europese richtlijn over het vrij verkeer van diensten grondig bijgesteld. En denk ook aan de welvaartsaanpassing van de sociale uitkeringen. Daar hebben we jaren moeten voor vechten.

Conclusie, twee jaar na het congres : we zijn op de goede weg.

Jacques: Dat is de vraag die we stellen. We nodigen de gewestelijke afdelingen van onze centrale uit om te zeggen wat zij ervan vinden. Alle opmerkingen, alle voorstellen zijn welkom. We zijn halfweg, als we onze acties kunnen verbeteren moeten we dat nu doen.

Alain: Dat is een goed besluit. Maar we gaan niet eindigen zonder alle militanten en alle leden van de Algemene Centrale een gelukkig Nieuwjaar te wensen. We zullen van 2007 opnieuw een jaar maken in het teken van de delegees zonder grenzen voor meer sociale rechtvaardigheid. Daarmee helpen we de traditionele nieuwjaarswensen vooruit: voorspoed en geluk, voor iedereen, hier en overal in de wereld.

EEN SCHADEVERGOEDING VERZACHT MAAR GENEEST NIET

Gezondheid en veiligheid, voor vakbondsmensen zijn het veruit de grootste zorgenkinders als het gaat over goede arbeidsomstandigheden. Preventie van arbeidsongevallen en beroepsziekten moet voorrang krijgen. Maar als er een werknemer toch iets overkomt, moet er een goed sociaal vangnet zijn. Het gaat dan over de verzekering tegen arbeidsongevallen en beroepsziekten.

Virginie Caverneels en Philippe Vigneron doen er voor ons een boekje over open. Als medewerkers van de Algemene Centrale zijn zij elke dag met die zaken bezig.

Werknemers die hetslachtoffer zijn van een arbeidsongeval of een beroepsziekte krijgen een schadevergoeding. Dat klinkt vanzelfsprekend, maar het is ingewikkelder dan dat. Hoe leg je het hele systeem uit aan mensen die er niet elke dag mee bezig zijn?

Virginie Caverneels: Om te begrijpen waar het over gaat is het goed te kijken hoe de situatie vroeger was en hoe die met de jaren geëvolueerd is. Dan zie je meteen wat er op het spel staat. Je moet namelijk weten dat arbeiders tot 1903 haast altijd helemaal alleen moesten opdraaien voor een arbeidsongeval of een beroepsziekte. Het uitgangspunt was dat zij daar zelf verantwoordelijk voor waren. Tenzij ze het omgekeerde konden bewijzen. Ze moesten dus zelf kunnen aantonen dat hun werkgever verantwoordelijkheid droeg om een vergoeding te krijgen voor arbeidsongeschiktheid. Dat was zo goed als onmogelijk, zeker in die tijd. De werkgever stond buiten de wind.

In 1903 komt er een eerste verbetering voor de werknemers. Waarover ging het precies?

Philippe Vigneron: Er kwam een wet in 1903 die inderdaad

voor een eerste sociale vooruitgang zorgde. Vanaf dan werden werknemers niet meer beschouwd als de enige verantwoordelijken voor ongevallen of ziekten. Men ging nu uit van de gedeelde verantwoordelijkheid. Maar heel ver ging dat niet, er was alleen sprake van een vermoeden dat de werkgever ook aansprakelijk was. De schadevergoeding die er nu kwam bleef dan ook een beperkt, forfaitair bedrag. De werkgevers kregen de raad een verzekering tegen ongevallen af te sluiten, maar ze werden daar niet toe verplicht. Veel garanties had de werknemer dus nog altijd niet. Kosten en loonverlies werden zeker niet volledig gedekt. En zonder een verzekering lagen de centen niet gegarandeerd opzij om vergoedingen te betalen.

Na de oorlog in 1945 krijgen we in ons land het systeem van de sociale zekerheid. Daar zit ook de verzekering tegen ziekte en invaliditeit in. Veranderden de zaken toen ook voor de arbeidsongevallen en beroepsziekten?

Virginie: Je moet er wel voor opletten twee dingen niet door elkaar te halen. De ziekte- en invaliditeitsverzekering zorgt voor een vervangingsinkomen voor mensen die niet meer kunnen werken. Maar dat staat los van het verzekeringsstelsel voor arbeidsongevallen of beroepsziekten. Daar gaat het over een schadeloosstelling, een vergoeding voor het lichamelijke verlies dat een werknemer oploopt. Dat is iets helemaal anders.

Philippe: En dat idee is er nog niet bij in 1945. We moeten wachten tot 1970 voor we voluit kunnen spreken over een financieel herstel voor arbeidsongevallen of beroepsziekten. Dan komt er een wet over beroepsziekten en een jaar later komt er één voor de arbeidsongevallen. Pas vanaf dan is er een echt sociaal stelsel dat de werknemers niet meer verantwoordelijk stelt, maar hen als slachtoffer beschouwt van een onveilige of ongezonde arbeidssituatie. Dat was natuurlijk een baanbrekende verbetering.

Dat stelsel is vandaag nog altijd van toepassing. Wat zijn er de grote krachtlijnen van?

Virginie: Eerst en vooral zorgt het stelsel voor een automatische schadevergoeding. Dat wil zeggen dat een werknemer geen bewijzen moet aanbrengen. Als hij een ongeval heeft op de

werkvloer of op de weg van of naar het werk, is hij verzekerd. Als hij een ziekte heeft die erkend is als beroepsziekte is hij dat ook.

Dat brengt ons bij het tweede punt. De werkgevers zijn verplicht een verzekering af te sluiten voor arbeidsongevallen. Voor beroepsziekten is er een automatische verzekering via een bijdrage van de RSZ. Daardoor is de betaling van schadevergoedingen vandaag gegarandeerd.

Het derde punt is dat vandaag de kosten en het loonverlies van een ongeval of een ziekte veel beter opgevangen worden. De vergoeding dekt niet alles maar sluit toch veel nauwer aan bij de geleden schade.

En dan is er nog een vierde punt. Het betreft die verplichte verzekering die werkgevers moeten aangaan. Zij dragen dus de financiële verantwoordelijkheid. Maar in ruil daarvoor genieten zij juridische immuniteit.

Wat wil dat zeggen?

Virginie: Dat betekent dat zij burgerlijk of strafrechtelijk niet aansprakelijk zijn. Zij kunnen niet vervolgd worden voor een ongeval of een beroepsziekte. Behalve in uitzonderlijke gevallen. Een opzettelijke fout bijvoorbeeld, of het verwaarlozen van waarschuwingen van een veiligheidsinspecteur. Of ook nog een verkeersongeval waarbij de werkgever een fout kan aangewreven worden. In dat soort gevallen kan men gerechtelijke stappen ondernemen om een bijkomende schadevergoeding te eisen.

Dat werkt trouwens ook in de andere richting. Werknemers worden automatisch verzekerd. Maar als zij vrijwillig een ongeluk veroorzaken kan de vergoeding geweigerd worden. En

“Werkgevers kunnen niet vervolgd worden voor een ongeval of een beroepsziekte.”

hetzelfde geldt voor een werknemer die door zijn persoonlijk gedrag een beroepsziekte oploopt. Dergelijke gevallen moeten voor de rechtbank uitgeklaard worden en dat is wel heel uitzonderlijk.

Maar eigenlijk komt deze situatie erop neer dat werkgevers hun verantwoordelijkheid

afkopen. Ze betalen voor ongevallen en beroepsziekten en worden er automatisch voor vrijgepleit.

Philippe: Dat is wel te scherp gesteld. Er zijn tenslotte wetten en regels over veiligheid en preventie op het werk. Vakbonden en inspectiediensten zien toe op de naleving daarvan.

Bedrijven hebben dus geen vrijgeleide om te doen en te laten wat ze willen.

Maar het mag wel wat strenger. De Algemene Centrale is er voorstander van om ook rekening te houden met onverschoonbare fouten. In België bestaat dat begrip niet, maar wel in Frankrijk. In de asbestproblematiek is het bijvoorbeeld belangrijk. We spreken dan over een uitzonderlijk zware fout die leidt tot een ongeval of een beroepsziekte. Men weet op voorhand welke gevaren men loopt en toch begaat men die fout. Met de kennis die men vandaag heeft over asbest is het bijvoorbeeld onverschoonbaar om werknemers aan die stof nog bloot te stellen. Gerechtelijke immuniteit mag in zo'n geval niet meespelen.

Laten we terugkeren naar de verzekeringsstelsels zelf. Hoe functioneren die eigenlijk?

Virginie: We moeten een onderscheid maken tussen arbeidsongevallen en beroepsziekten. Voor elk daarvan bestaat een fonds en laten we eerst het Fonds voor Arbeidsongevallen onder ogen nemen.

Het Fonds voor Arbeidsongevallen heeft drie opdrachten. Het staat in voor de betaling van vergoedingen aan slachtoffers van ongevallen. Het garandeert ook die betaling. Met andere woorden, als een werkgever zijn verplichtingen niet nakomt, springt het fonds in.

Het fonds speelt ook een rol in de bestrijding van arbeidsongevallen. Het verstrekt informatie over de risico's op de werkvloer en het organiseert preventiecampagnes om de veiligheid te verhogen.

En ten slotte is het ook de taak van het fonds om de cijfers van het aantal arbeidsongevallen in ons land bij te houden.

“De Algemene Centrale is er voorstander van om ook rekening te houden met onverschoonbare fouten.”

De financiële middelen van het fonds komen volledig van de werkgevers. Het is de verplichte verzekering tegen arbeidsongevallen waar we het al over hadden. Verzekeringsmaatschappijen beheren die gelden en betalen rechtstreeks vergoedingen aan slachtoffers van arbeidsongevallen.

Maar alles staat wel onder het toezicht van het fonds. Dat

“De lijst met erkende beroepsziekten is hopeloos achterhaald.”

wordt paritair bestuurd door de sociale partners, de werkgevers en de vakbonden dus. Zij controleren de verzekeringsmaatschappijen. Zij treden ook op als er betwistingen zijn. Als een werknemer niet akkoord gaat met een schadevergoeding kan hij dus de hulp inroepen van het fonds.

Dat brengt ons bij de concrete gevallen. Hoe bekomt een werknemer een vergoeding? En hoeveel krijgt hij?

Virginie: Het is in ieder geval belangrijk om een arbeidsongeval altijd aan te geven, ook wanneer je niet meteen een letsel hebt. Je weet namelijk nooit of er achteraf geen lichamelijke gevolgen optreden. Een aangifte moet binnen de acht dagen gebeuren door de werkgever. Als die dat weigert kan de werknemer altijd zelf aangifte doen. Op basis daarvan vergoedt de verzekeringsmaatschappij alle medische kosten, volgens de tarieven van het RIZIV (het Rijksinstituut voor ziekte en invaliditeit). Bij een tijdelijke werkonbekwaamheid krijgt de werknemer 90% van zijn basisloon. Hij krijgt dat voor elke dag dat hij werkonbekwaam is, dus ook voor de zaterdagen en zondagen.

Voor een onherstelbaar letsel gebeurt de berekening anders. Het kan gaan over mensen die een vinger verliezen, of die een blijvende gehoorstoornis oplopen. Zij krijgen een vergoeding in verhouding tot hun arbeidsongeschiktheid. Een geneesheer stelt bijvoorbeeld vast dat een arbeider een blijvende ongeschiktheid heeft van 30%. In dat geval krijgt hij een jaarlijkse uitkering van 30% van zijn basisloon.

Er moet hier wel nog gewezen worden op de mogelijkheid om één derde van die vergoeding niet als jaarlijkse uitkering

maar als een éénmalig kapitaal op te vragen. Je moet dat wel verantwoorden. Een geldige reden kan bijvoorbeeld zijn dat er door je permanente letsel aanpassingen aan je woning nodig zijn.

De verzekering tegen beroepsziekten is een heel ander verhaal. Hoe gaat dat systeem in zijn werk?

Philippe: Zo verschillend is het eigenlijk niet, de uitgangspunten zijn dezelfde. Er is een Fonds voor Beroepsziekten dat eveneens beheerd wordt door werkgevers en vakbonden. De financiële middelen komen ook uitsluitend van bijdragen van de werkgevers. En net zoals bij de arbeidsongevallen zorgt ook dit fonds voor de uitbetaling van vergoedingen en staat het in voor preventiecampagnes. Zo is er aandacht voor vaccinaties, voor de gezondheid van zwangere vrouwen en recent ook voor de bestrijding van rugklachten.

De vergoedingen voor een beroepsziekte worden op dezelfde manier bepaald als bij arbeidsongevallen, met ook hier een terugbetaling van medische kosten en een procentuele berekening voor het loonverlies zoals daarnet werd uitgelegd. Er zijn wel geen verzekeringsmaatschappijen mee gemoeid. Het fonds doet alles zelf.

Wat wel helemaal anders werkt is de manier waarop een beroepsziekte erkend wordt. Daarvoor zijn er twee systemen. Er is een lijst met erkende beroepsziekten. Daarop staan aandoeningen waarvan onweerlegbaar vaststaat dat ze veroorzaakt worden door arbeidsrisico's. Werknemers die er het slachtoffer van zijn hebben recht op een vergoeding. Op die lijst staan aandoeningen zoals asbestose, doofheid door lawaai of farinosis.

Daarnaast is er het open systeem. Hier gaat het over ziektes die niet in een lijst vastliggen. Als je een ziekte hebt en je kunt bewijzen dat die veroorzaakt werd door arbeidsomstandigheden, kom je in aanmerking voor een schadeloosstelling. Je moet er geen tekeningetje bij maken om te begrijpen dat zoiets niet van een leien dakje loopt. Zo moet je kunnen aantonen dat de risico's om de ziekte op te lopen groter waren op de werkplaats dan in het privéleven.

Het hele systeem is dus niet zonder gebreken. Of het nu over arbeidsongevallen of over beroepsziekten gaat, waar liggen de zwakke plekken van de verzekering?

Virginie: Bij de beroepsziekten zijn er alvast twee problemen waar je moeilijk naast kunt kijken. Eén, de lijst met erkende

beroepsziekten is hopeloos achterhaald en veel te beperkt. De wetenschap heeft onomstotelijke verbanden aangetoond tussen bepaalde arbeidsrisico's en bepaalde ziekten. Maar het duurt een eeuwigheid eer die ziekten ook officieel erkend worden als beroepsziekten.

En twee, zoals we daarnet stelden, het open systeem is geen goede oplossing. Met de toenemende onzekerheid en flexibiliteit op de arbeidsmarkt wordt het helemaal hopeloos. Wie kan met tijdelijke opdracht hier en daar ooit nog bewijzen dat hij ergens een beroepsziekte heeft opgedaan?

Bestaat daar een oplossing voor?

Philippe: Jazeker. Men kan ervoor zorgen dat de lijst met erkende beroepsziekten automatisch aangepast wordt wanneer internationaal gereputeerde instellingen een duidelijk verband aantonen tussen een arbeidssituatie als oorzaak en een ziekte als gevolg. Zo kunnen de vaststellingen van het Internationaal Centrum voor Kankeronderzoek gebruikt worden om te bepalen welke kankers als beroepsziekte moeten erkend worden. Er is geen enkele reden om daar eerst jaren mee te wachten. Er is trouwens ook geen enkele reden om jaren te wachten met de uitvoering van EU-richtlijnen over beroepsziekten. Ook dat moet meteen en automatisch kunnen gebeuren. Het zou ons al een hele stap verder brengen.

En welke stap moeten we zetten om een ideaal systeem te krijgen?

Virginie: Ongevallen zullen natuurlijk altijd gebeuren en er moet een goede schadevergoeding zijn, dat is duidelijk. Maar daarmee verhoog je de veiligheid en de gezondheid van werknemers niet. Daarvoor is preventie nodig. Als je mij vraagt

wat er moet verbeteren, dan zeg ik: de preventie. Werknemers moeten beter beschermd worden tegen alle mogelijke risico's voor hun gezondheid. Stoffen die vandaag onschadelijk lijken kunnen in de toekomst voor heel wat slachtoffers zorgen. Er is nood aan meer veiligheidsvoorschriften, meer informatie en sensibilisering en meer controle door inspectiediensten. Als vakbond dringen we daar voortdurend op aan.

Philippe: Het is altijd een zaak van centen. Weet je wanneer we echt vooruitgang zullen boeken? Op de dag dat het duurder wordt om schadevergoedingen te betalen dan om voorzorgsmaatregelen te nemen. Zorg ervoor dat werkgevers meer kosten hebben aan verzekeringen dan aan preventie. Er is trouwens een wet op komst die in die richting gaat.

Bedrijven die meer ongevallen hebben dan het gemiddelde in hun sector zullen een premie moeten storten in een fonds dat zal dienen voor preventieplannen. Wij vermoeden trouwens dat de daling van het aantal arbeidsongevallen daar veel mee te maken heeft. Bedrijven zetten alles op alle om minder aangiften te doen (zie ook kadertje). Kleine ongevallen die je kunt verzwijgen dalen spectaculair, maar belangrijke ongevallen die je noodgedwongen moet aangeven stijgen even spectaculair. Daar klopt iets niet en dat moet onderzocht worden.

“Er is er geen enkele reden om te wachten met de aanpassing van de lijst van beroepsziekten.”

Gevolg	2003	2004	2005	Verskil in % met 2004
Zonder gevolg	72.301	71.040	66.666	-6.2%
Tijdelijke ongeschiktheid	85.823	82.559	79.788	-3.4%
Blijvende ongeschiktheid	12.629	11.751	14.090	19.9%
Dodelijk	100	122	118	-3.3%
TOTAAL	170.853	165.472	160.662	-2.9%

De tabel hierboven geeft een overzicht van de ongevallen die de laatste drie jaar op de arbeidsplaats gebeurden. Ze worden opgedeeld naargelang het gevolg van de ongevallen. Opvallend is vooral de forse stijging van de ongevallen met blijvende ongeschiktheid. Het verschil met de dalende ongevallen met tijdelijke ongeschiktheid is verbazend groot. Dat doet het vermoeden rijzen dat er iets fout loopt met de aangifte van ongevallen.

PLOEGEN EN OVERUREN GOEDKOPER

Met de strubbelingen die we gewoon zijn heeft de regering haar begroting voor 2007 rond gekregen. Ook deze keer bevatten de regeringsvoorstellen een lange waslijst maatregelen die rechtstreeks of onrechtstreeks gevolgen hebben voor de arbeiders. Voor de concrete uitwerking van een aantal maatregelen moeten we nog afwachten.

Voor de zesde maal op rij is de begroting in evenwicht, maar daarvoor moesten er wel zowat € 5 miljard extra besparingen en nieuwe inkomsten worden gevonden.

Positief is alvast dat de voorstellen van de sociale partners over de welvaartsvastheid van de sociale uitkeringen zo goed als volledig overgenomen werden. Daarover lees je meer in het artikel blz.10. We stellen ons wel wat vragen rond de pensioenbonus : dit is een jaarlijks eenmalig bedrag in plaats van een maandelijks verhoging zoals wij hadden voorgesteld. We zullen er ook over moeten waken dat de regering de verhoging van de werkloosheidsvergoedingen die voor 2008 voorzien zijn, daadwerkelijk toepast.

Hoe misbruiken tegengaan?

De regering gaat verder op de weg van het goedkoper maken van ploegenarbeid en overuren. Zo worden de huidige maatregelen inzake belastingvermindering op overuren verhoogd. Hierover zal nog overlegd worden. We moeten in ieder geval vermijden dat door deze maatregelen voor de patroons een overuur goedkoper wordt dan een normaal gepresteerd uur. Dezelfde bemerking geldt voor de ploegenarbeid. Momenteel is de bedrijfsvoorheffing die de patroon daarvoor moet doorstorten al met 5,63% verminderd. Die korting zal nu op 10,7% gebracht worden. Ook hier moeten nog een aantal maatregelen genomen worden om misbruiken

uit te sluiten. Het gaat bijvoorbeeld over uitzonderlijke ploegen- of nachtarbeid. Voor de verbetering van het statuut van de ploegenarbeiders, waar de Algemene Centrale al verschillende jaren voor ijvert en waarvoor wij concrete voorstellen deden, is er ondertussen weinig belangstelling bij de regering.

Minder belastingen

Naast een forse verhoging van de accijnzen op tabak (€ 3,3 miljard) en de invoering van een taks op verpakkingen (€ 640 miljoen), worden ook een aantal fiscale gunstmaatregelen genomen: de forfaitaire beroepskosten waarop we geen belastingen betalen verhogen, we krijgen meer belastingvermindering voor energiebesparende maatregelen in woningen, de BTW op sociale woningen verlaagt van 12% naar 6%. Er komen ook maatregelen om de stijging van de huurprijzen in te dijken.

Even uitrekenen. Hoeveel werk beloven de patroons in ruil voor lastenverlaging?

Overschot dank zij sociale zekerheid

Ten slotte nog een paar cijfers. Als het over een begroting gaat is dat onvermijdelijk. Voor 2007 rekent de federale

regering op € 92,3 miljard ontvangsten. Daarvan wordt € 49,7 miljard doorgeschoven naar andere beleidsniveaus, zoals de gewesten en gemeenschappen of de Europese Unie. De federale regering zal zelf € 31,9 miljard uitgeven en € 11,8 miljard intresten betalen op de overheidsschuld. Dank zij de economische groei - de stijging van het BBP (Bruto Binnenlands Product) en de opeenvolgende begrotingen in evenwicht - zal de overheidsschuld verder dalen tot 83,9% van het BBP. Dit zijn alleen de belangrijkste cijfers. In totaal zal de ganse overheidssector in 2007 een overschot van €0,9 miljard hebben. Het is interessant om op te merken dat hiervan €0,5 miljard van de sociale zekerheid komt.

IMMUNITEIT VOOR DE WERKGEVERS ?

In nieuwsberichten heb je waarschijnlijk al horen spreken over de oprichting van een asbestfonds in België. Met de oprichting van dit fonds wordt tegemoetgekomen aan een van onze eisen. Maar de Algemene Centrale vraagt nog een essentiële wijzigingen van het huidige wetsvoorstel.

De financiering

Voor de financiering van het asbestfonds kan geen sprake zijn van een bijkomende druk op de budgetten van de sociale zekerheid. Er moeten dus extra middelen worden gezocht. De overheid draagt een deel van de verantwoordelijkheid doordat ze te laat de nodige beschermingsmaatregelen heeft genomen. We pleiten voor een responsabilisering van de asbestproducerende en asbestverwerkende industrie. Het is daar dat de extra middelen gehaald moeten worden.

Cumul met andere vergoedingen

Waarom wordt er een onderscheid gemaakt tussen slachtoffers naargelang van hun ziekte ? We pleiten voor een forfaitaire uitkering voor alle slachtoffers die volledig gecumuleerd kan worden met alle andere vergoedingen uit bv. de sociale

zekerheid. En we hebben hiervoor een goed argument : het leven van een asbestslachtoffer is bijzonder zwaar en in vele gevallen ook heel kort.

Immunititeit van de werkgevers

Wij vinden de immunititeit die de industrie krijgt in ruil voor een bijdrage van 10 miljoen euro onaanvaardbaar. Het aantal slachtoffers van asbest zal de komende jaren nog stijgen. In heel wat woningen en bedrijfsgebouwen is nog steeds asbest aanwezig. Ziektes die het gevolg zijn van asbest manifesteren zich dikwijls pas jaren na de besmetting.

We kunnen niet aanvaarden dat werkgevers die gedurende vele jaren wetenschappelijk onderzoek over asbestbesmetting naast zich neergelegd hebben en hun werknemers en de buurtbewoners onvoldoende hebben beschermd nu immuniteit verleend wordt. De fouten die ze gemaakt hebben kunnen niet goedgepraat worden!

De Algemene Centrale en de ABEVA (Asbest in België : Vereniging van Asbestslachtoffers) kanten zich tegen het huidige wetsvoorstel. De Algemene Centrale heeft een brief verzonden naar alle leden van de commissie voor sociale zaken van de Kamer om haar standpunt kenbaar te maken.

EEN NIEUW INTERNATIONAAL VAKVERBOND

Rudy Deleeuw tijdens zijn toespraak bij de oprichting van het IVV. (foto: Indymedia)

Op 1 november werd een nieuwe wereldvakbond opgericht in Wenen. Twee internationale vakorganisaties werden samen-gebracht, het Internationaal Vakverbond van Vrije Vakverenigingen en het Wereldverbond van de Arbeid. Er

komt een tegenmacht tot stand die beter opkan tegen de multinationale ondernemingen en die sterker kan wegen op de globalisering van de economie.

Het nieuwe wereldverbond groepeerde de 155 miljoen leden van het vroegere IVVV en de 26 miljoen leden van het WVA. Die leden komen uit 156 landen en 309 vakbonden. Dit mag vooral geen reus op lemen voeten worden.

Daarvoor is een wereldvakbond te belangrijk. Het gaat over de verdediging van de syndicale rechten en vrijheden, de strijd tegen discriminatie, de afschaffing van kinderarbeid, de actie voor meer veiligheid en gezondheid op het werk, vrede. Alleen als we internationaal en solidair optreden kunnen we zorgen voor betere levensvoorwaarden, overal in de wereld.

Meer info: <http://www.ituc-csi.org/>

DE SOCIALE UITKERINGEN EINDELIJK GEKOPPELD AAN DE WELVAART

In september werd er met de patroons een akkoord gesloten over de aanpassing van de sociale uitkeringen aan de welvaart. De regering volgt dat akkoord en belooft het nodige te doen. Na zowat 10 jaar strijd hebben onze acties tot een tastbaar resultaat geleid.

Net zoals de lonen worden de sociale uitkeringen geïndexeerd. Telkens de gezondheidsindex met 2 % stijgt worden de uitkeringen met 2 % verhoogd. Dit moet de koopkracht van de uitkeringen verzekeren. Maar, dat is onvoldoende. Met een indexering alleen volg je de stijging van de welvaart niet. Zonder bijkomende verhogingen wordt het verschil tussen een loon en een uitkering steeds groter. Een voorbeeld. In 1980 bedroeg een gemiddelde werkloosheidsuitkering 45,7 % van het gemiddeld loon, in 2005 was dit nog slechts 27 % van het gemiddeld loon. Hetzelfde geldt voor de pensioenen, of voor de invaliditeitsvergoedingen.

Naar welvaartsvastheid

Een volledig overzicht geven van wat in het akkoord staat is onmogelijk, daarom beperken we ons hier tot de belangrijkste punten.

Meer dan 2 miljoen uitkeringsgerechtigden krijgen in 2007-2008 tussen de 2 % en 6 % meer. Het gaat over 1,5 miljoen gepensioneerden, 295.000 werklozen en 250.000 arbeidsongeschikten

De verhoging van de uitkeringen gebeurt op drie manieren.

- een verhoging van de berekeningsplafonds
- een verhoging van de minimumuitkeringen
- een aantal gerichte verhogingen voor de laagste uitkeringen. Het gaat onder meer over betere pensioenrechten voor deeltijdsen, een verhoging van de laagste en oudste pensioenen, een verhoging van de uitkering voor

alleenstaande en samenwonende werklozen en invaliden, een betere terugbetaling van de gezondheidszorgen voor werklozen en lage inkomens.

Automatische aanpassingen

Dit is een eerste stap. Voor de toekomst maakten de sociale partners de afspraak om de twee jaar te onderhandelen over de welvaartsaanpassing van de uitkeringen. Dat is belangrijk omdat het huidige akkoord niet beperkt mag blijven tot een eenmalige operatie.

Vanaf 2008 komen er jaarlijks welvaartsaanpassingen op drie manieren:

- een verhoging met 0,5 % van de uitkeringen die inkomens vervangen
- een verhoging met 1 % van de forfaitaire uitkeringen
- een verhoging met 1,25 % van de loongrenzen voor uitkeringen die inkomens vervangen.

Met die regels weet men ook duidelijk welk budget er nodig is voor de aanpassingen.

De welvaartvastheid van de sociale uitkeringen is voor het ABVV een prioriteit omdat wij willen zorgen voor meer sociale zekerheid. Daarom ook eisen wij een structureel en automatisch mechanisme om de uitkeringen aan te passen. Met een automatische aanpassing blijven sociale vergoedingen het loonpeil volgen. En dat is nodig. Want vervangingsinkomens zijn geen aalmoes. Zij moeten de werknemers een zekere levensstandaard kunnen garanderen. Ook in de toekomst.

Meer dan 2 miljoen uitkeringsgerechtigden krijgen in 2007-2008 een verhoging van hun vergoeding.

DE STRIJD VOOR CUMUL VAN PENSIOENEN GAAT VERDER EEN DUBBEL ONRECHT

'Werken is gezond', heeft iedereen al wel eens gehoord. Maar soms gebeurt het ook dat werknemers hun dierbare gezondheid op de werkplaats verliezen. Wanneer zoiets gebeurt, komen het Fonds voor Beroepsziekten of het Fonds voor Arbeidsongevallen tussen om de getroffen werknemers of hun rechthebbenden te vergoeden. Het gaat dus duidelijk om een herstelbetaling voor lichamelijke schade, ondergaan in het kader van een beroepsbezigheid.

Dat is de context die het zo moeilijk maakt het Koninklijk
 Besluit van 1983 te slikken. Ter
 herinnering, dit was de wet die de
 cumul van een pensioen met een
 uitkering wegens arbeidsongeval of
 beroepsziekte beperkt. Dat betekent
 dat die werknemers, op het moment
 dat zij op pensioen gaan, hun
 inkomsten drastisch zien verminderen.
 In sommige gevallen wordt de uitkering
 met meer dan 50% verminderd. Dit is
 onrechtvaardig en volledig onterecht.
 Men kan zelfs spreken van een dubbele
 onrechtvaardigheid, aangezien hetzelfde
 ongeval in het privé-leven geen beperking
 van de cumul teweeg zou brengen.

*Actievoeders
 horen voor de
 het Fonds voor*

Actievoeders lieten van zich horen voor de gebouwen van het Fonds voor beroepsziekten.

Valsheid van de regering

In het begin van het jaar hebben wij een eerste overwinning behaald. Het bewuste KB werd inderdaad door het Hof van Cassatie onwettig verklaard. Die beslissing betrof de vorm en niet de inhoud, maar bracht toch hoop op een vernietiging van de wet. Maar onze regering dacht daar anders over. Hoewel zij zich verbonden had tot onderhandelingen, profiteerde zij van de vakantieperiode om een programmawet erdoor te jagen, die het besluit van 1983 bevestigt, en dus de cumul beperkt met terugwerkende kracht, voor de periode tussen 1 januari 1983 en 31 december 2006. De federale wetgever moet zich dus binnenkort nog uitspreken over de regels die van toepassing zullen zijn vanaf 1 januari 2007.

Een gepeperde rekening

De regering handelde in dit dossier werkelijk minachtend tegenover de mensen die door hun leeftijd, ziekte of arbeidsongeval kwetsbaar zijn geworden. Als men hun inkomsten doet plafonneren, gaat men er van uit dat de schade die ze verduren met de tijd vermindert. Maar de werkelijkheid

is vaak net het tegengestelde. De meeste kwalen verergeren juist met de leeftijd. Maar de regering bekommert zich daar niet over. Het enige wat voor haar telt, is dat de rekening gepeperd dreigt te zijn, aangezien de maatregel naar schatting 100.000 mensen treft.

Ontreddering

Eind september en begin oktober werden acties gevoerd om druk te blijven uitoefenen. Het ABVV heeft onder andere een bijeenkomst georganiseerd waarop alle vertegenwoordigers van democratische partijen van de Kamer en de Senaat waren uitgenodigd, om hun informatie betreffende de gevolgen van de beperking van de cumul aan te vullen. De getroffen mensen hebben toen zelf het woord kunnen nemen, om aan

de politieke vertegenwoordigers uit te leggen hoe de beperking van de cumuleerde impact had op hun dagelijks leven. Zo waren er schrijnende getuigenissen die duidelijk de onrechtvaardigheid van de maatregel hebben aangetoond. De deelnemers, waaronder een groot aantal gepensioneerden en oude mijnwerkers, hebben zich vervolgens naar de zetels van het Fonds voor Arbeidsongevallen en het Fonds voor Beroepsziekten begeven.

Daarnaast werden ook andere acties gevoerd. Zo heeft het ABVV Luik-Huy-Waremme het Fonds voor Beroepsziekten

gedaagd in naam van 662 leden en het Fonds voor Arbeidsongevallen in naam van 173 leden. Verder werd een jurist belast met het onderzoek of de terugwerkende kracht van de wet van 20 juli 2006 al dan niet kan worden betwist.

In een andere protestactie, deze keer in Charleroi, hebben zich honderden betogers, waaronder oude mijnwerkers, verzameld om hun ontevredenheid te laten horen, in de hoop dat de regering beseft dat deze maatregel personen treft die reeds kwetsbaar zijn.

Wat ons betreft, blijven wij volledig bewust van de situatie en zijn niet van plan om het daarbij te laten. Vooral als men weet dat het nu is dat de beslissingen voor de toekomst worden genomen. Laat ons hopen dat de regering gehoor zal geven aan de noodkreten van de slachtoffers. Anders zullen wij ze tot rede brengen.

SECTOR ONDER DE LOEP: DE TABAKSSECTOR

DE BELGISCHE SIGAAR IS DE BESTE

De tabaksindustrie is klein in ons land. Wij produceren wel nog sigaren van zeer goede kwaliteit en dat brengt tewerkstelling mee. Er is wel zeer veel handenarbeid mee gemoeid, en dan lonken natuurlijk de lageloonlanden. En hoe meer mensen stoppen met roken, hoe kleiner de markt wordt. Al speelt dat niet direct mee voor onze sigaren.

Van tabak drinken tot sigaret

Tabak werd in Europa bekend na de ontdekking van Amerika in 1492. De eerste ontdekkingsreizigers brachten tabaksplanten mee naar huis en vertelden over het vreemde gebruik bij de indianen om bladeren in een buisje te rollen, in brand te steken en om de rook 'op te drinken' zoals ze dat toen zegden. Tabak werd in onze streken als genotsmiddel bekend met het pijpen en het snuiven. Rond 1850 doen de sigaar en de pruimtabak hun intrede. De sigaret breekt door na de Krimoorlog van 1855. Franse, Duitse en Engelse soldaten brengen ze mee uit het oosten. Eerst kennen de Russische en Egyptische sigaretten een groot succes. Tussen de twee wereldoorlogen viert de Engelse sigaret hoogtij en na de Tweede Wereldoorlog overheerst de Amerikaanse sigaret.

Eerst kende men de tabaksplant geneeskrachtige eigenschappen toe, maar dat verhaal hield niet lang stand. Men heeft wel lang volgehouden dat tabak een heilzame werking had op de gemoedstoestand. Sinds een kleine twintig jaar staat echter onomstotelijk vast dat tabak, met al zijn biochemische bestanddelen, schadelijk is voor de gezondheid.

Handwerk verdwijnt

Het gebruik van tabak bracht verschillende bedrijvigheden tot ontwikkeling. Het pijpen bezorgde veel werkgelegenheid aan pijpenmakers. Er kwam een pre-industriële activiteit tot stand voor de vervaardiging van kleipijpen en er ontstonden lokale tabaksfabrieken en -kerverijen. Met de opkomst van de sigaar werden weer nieuwe beroepen geboren. Sigarenmakers gingen aan de slag in loondienst of als kleine zelfstandigen. Rond 1900 begon de tabaksindustrie aan een steile opgang door de industrialisatie, maar ook door een zeer krachtige

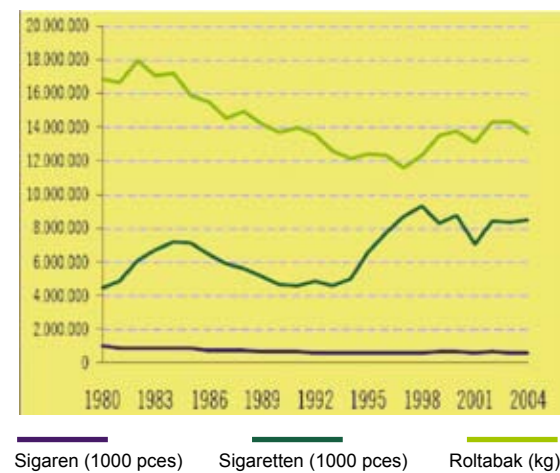
marketing. Technologische vernieuwingen hielden tientallen jaren aan en verdrongen op de duur het handwerk, werk dat zowel door mannen als vrouwen werd gedaan.

Vooralsigaretten

In de tabakssector onderscheiden we drie groepen: sigaretten, sigaren of cigarillo's en kerftabak. Ze hebben natuurlijk allemaal met tabak te maken, maar voor de rest hebben ze heel weinig gemeen. De sigarettensector is veruit de grootste groep van de drie. Zowel in aantal stuks als in omzet steken zij met kop en schouders boven de andere uit. Voor België is dat duidelijk te zien in de figuur hieronder die de verkoopschijfers van de drie groepen toont.

De sector van de sigaretten heeft een marktaandeel van meer dan 55% in de tabaksindustrie. In 2005 werden er in België ongeveer 13,4 miljard verkocht. Op Europees niveau bedraagt de jaarlijkse consumptie ongeveer 764 miljard sigaretten. Multinationale tabaksfirma's bezetten het terrein, zowel in België als in Europa. In ons land gaat het sinds kort alleen nog over distributie. De laatste Belgische sigarettenfabriek heeft de deuren gesloten.

Hoofdspelers op de Belgische en op de wereldmarkt zijn ondernemingen zoals Philip Morris, British American Tobacco en Japan Tobacco International Company. De meeste producenten bieden een brede waaier van merken aan. Er zijn er zo'n 220. Bekende merken van Philip Morris zijn bijvoorbeeld Marlboro, L&M en Philip Morris zelf. Bij British American Tobacco vinden we Barclay, Lucky Strike & Belga. En Japan

BRITTEN KOPEN BIJ ONS

In België steeg het gebruik van sigaretten in het bijzonder na de Tweede Wereldoorlog. In 1950 bedroeg het verbruik van sigaretten in België en Luxemburg 8,5 miljard stuks. De verkoop in België steeg tot 16,9 miljard stuks in 1980. Toen kwam een daling op gang, tot 11,6 miljard in 1997. Daarna ging het weer de hoogte in. De groei van de laatste jaren had veel te maken met de aankopen door Britten. De prijzen in Groot-Brittannië liggen dubbel zo hoog als in België, roltabak is zelfs vier keer duurder. Dat leidde tot een sterke stijging van de grensaankopen. In 2001 kwam daar een versterkte controle op en daalde de verkoop opnieuw. In 2004 werden in België 13,63 miljard sigaretten verkocht, in 2005 lag dat aantal op 13,38 miljard.

Tobacco bezit onder andere Camel, Winston en St. Michel. Hoe de Belgische sigarettenmarkt verdeeld wordt is moeilijk uit te maken.

Roltabak en pijpen

Kerftabak is de verzamelnaam voor roltabak (ook "Roll Your Own" genoemd), pijp-, pruim- en snuiftabak. Het aandeel in de tabaksmarkt in België en het Groothertogdom Luxemburg bedraagt ongeveer 37%. In de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) wordt jaarlijks zo'n 8,3 miljoen kilo kerftabak omgezet, goed voor ongeveer 320 merken.

De verkoop van rook-, snuif-, en droge pruimtabak in België lag in 1985 op 7 miljoen kilo. In 1993 was ze gedaald naar 4,5 miljoen kilo. Maar dan ging het weer naar omhoog, tot 8,3 miljoen kilo in 2003. Dat had veel te maken met de grensaankopen van Britten aan de Belgische kust. Rookwaren zijn in hun land zeer zwaar belast. In 2001 kwam er een verscherpte controle die de massale handel afremde, maar ondertussen steeg de verkoop toch weer.

Er wordt ook nog een kleine hoeveelheid tabak geproduceerd

in België. De teelt in België is vooral bestemd voor rol- of pijptabak. Er zijn in ons land nog altijd 262 tabaksplanters actief. Ondanks de teruglopende teelt blijft inlandse tabak onmisbaar. Zij wordt gebruikt in mengelingen en zorgt voor een typische smaak. België kent vijf tabaksvariëteiten. Philippin komt uit de regio Wervik. Semois, Appelterre, Flobecq laten zo horen waar ze vandaan komen. En Paraguay wordt in verschillende regio's geteeld.

De productie van kerftabak draagt bij tot tewerkstelling in verscheidene KMO's en familiebedrijven.

Sigaren vragen veel werk

En dan zijn er uiteraard de sigaren en de cigarillo's. Het verschil tussen die twee komt van het gewicht. Cigarillo's wegen minder dan 3 gram. Voor de rest zijn het ook sigaren. Laten we het verder dus gewoon hebben over sigaren.

Er zijn in België nog zeven sigarenfabrieken en drie productieafdelingen van Nederlandse bedrijven. De sigarenindustrie is zeer arbeidsintensief. Het is de grootste werkgever van de hele tabakssector. Het gamma producten is zeer groot: ongeveer 130 soorten bij de sigaren en 260 bij de cigarillo's. Ze worden in de meest verschillende formaten en verpakkingen aan de consument aangeboden.

Op de thuismarkt heeft de sector veel terrein verloren. Tussen 1985 en 1999 verloor de sigarenmarkt zowat 63 % van haar afzet. In dezelfde periode zagen de cigarillo's hun verkoop dalen met ruim 22 %. Vandaag vertegenwoordigt de sector nog ongeveer 4 % van de totale kleinhandelswaarde en 1,9 % van de fiscale opbrengsten van alle tabaksproducten. Maar op wereldniveau neemt de Belgische sigarenindustrie een prominente plaats in.

Belgische topkwaliteit

De Belgische sigaar wordt geprezen om zijn speciale samenstelling. Hij heeft een heel eigen karakter omdat hij gemaakt wordt met een melange van overzeese tabaksoorten uit de Dominicaanse Republiek, Ecuador, Honduras, Nicaragua en Cuba. Een belangrijk deel komt ook uit Indonesië en Sri

DE GROTE SIGARENSTAKING VAN 1871

In 1871 organiseerden de sigarenmakers een grote staking waarin de Antwerpse tak van de Socialistische Internationale een belangrijke rol speelde.

De werkomstandigheden van de arbeiders waren verschrikkelijk. Er werd gemiddeld 10,5 uur per dag gewerkt, op maandag en zaterdag 8 uur. Maar er moest ook nog 20 uur per week thuis gewerkt worden. Daarvoor werd een hongerloon betaald. Eind 1868 richtte Leopold Haesaert samen met andere voortrekkers een Sigarenmakersverbond op. Het enthousiasme en de strijdlust was groot na een staking dat jaar in Wallonië. De bond trad toe tot de Socialistische Internationale.

Op 18 maart 1871 weigerden de sigarenmakers van een klein bedrijfje slechte tabak tegen het gewone tarief te verwerken. Hun vraag om de lonen aan te passen kreeg geen gehoor. Er brak een staking uit. Hierop beslisten de patroons alle bedrijven uit de sector een maand te sluiten. Honderden sigarenmakers waren werkloos door deze lock-out.

De patroons weigerden te onderhandelen met het Sigarenmakersverbond en eisten dat de arbeiders hun lidmaatschap van die bond opzegden. De strijd duurde 5 maanden, tot augustus. Dank zij financiële steun uit binnen- en buitenland konden de sigarenmakers stand houden. Ook toen stakingsbrekers uit Nederland en andere buurlanden werden ingezet bleven de sigarenmakers moedig en vreedzaam staken. Een aantal stakingsbrekers werd ten slotte overtuigd door de Sigarenmakersbond om naar huis terug te keren.

Eind juni gingen enkele patroons in op de looneisen. Hun werknemers mochten ook lid blijven van het Sigarenmakers-verbond. De meeste patroons hielden echter voet bij stuk. De staking kwam tot een einde na rellen aan de Antwerpse Paardenmarkt. Het resultaat was beperkt. Maar de staking was vooral van belang omdat de arbeiders zich in de volledige sector hadden georganiseerd en konden rekenen op een immense solidariteit van andere arbeiders.

Lanka. De Sumatratobak uit Indonesië wordt wel eens de Rolls Royce onder de tabakssoorten genoemd. De Belgische kwaliteitssigaar bestaat in het algemeen voor 100% uit tabak. Maar die moet dus wel ingevoerd worden omdat de Belgische tabak laagstammig is en daardoor niet echt geschikt voor sigaren.

Een sigaar bestaat uit drie onderdelen: het binnengoed, het omblad en het dekblad. Het binnengoed vormt 'de body' van de sigaar, en bestaat uit een mengsel van kleine stukjes blad van vaak meer dan 20 verschillende soorten tabak. Dat is de melange. Die bepaalt uiteindelijk de geur, smaak, brandbaarheid en het aroma van de sigaar.

Het binnengoed van de sigaar wordt bijeengehouden door een tabaksblad, dat omblad wordt genoemd. Het dekblad tenslotte is een smalle strook van de fijnste tabak, die spiraalsgewijs om het bosje gewikkeld wordt.

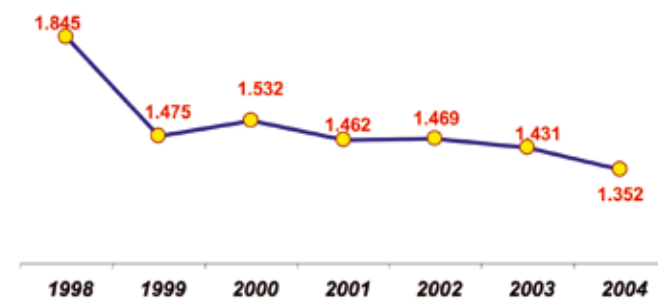
Cubaanse en Amerikaanse sigaren kennen een heel andere samenstelling dan de Belgische. Het binnengoed van deze sigaren bestaat uit lange dunne stroken, die in de lengterichting van het bosje liggen. Bovendien worden deze sigaren vochtig gehouden, terwijl de Belgische sigaar juist goed droog moet zijn, wil men er voor honderd procent van genieten.

Export zorgt voor tewerkstelling

Een groot gedeelte van de jaarlijkse sigarenproductie in ons land dient voor de export. De grootste afzetmarkt is Frankrijk. Op de tweede plaats staat de Benelux en nummer drie is Duitsland. Ook op de Spaanse markt heeft de Belgische sigarenindustrie een stevige voet aan de grond. Voorts hebben we nog Italië en zeker ook de voormalige Oostbloklanden, waar de markt zich nu razendsnel ontwikkelt. Buiten Europa ligt het iets moeilijker omdat er daar geen traditionele sigaarcultuur bestaat.

Sigaren maken 0,8 procent uit van de tabaksconsumptie in Europa. Afgelopen jaar rookten de Europeanen samen ongeveer 6,8 miljard stuks. De arbeidskosten belopen ongeveer 40 procent van de productiekosten. In totaal werken er nog zowat 7.000 mensen bij de ongeveer zestig sigarenproducenten in Europa.

Evolutie van de tewerkstelling in de sigarenindustrie

In België ging het in 2004 over 1.352 werknemers in de sigarenindustrie. De hele tabaksindustrie in ons land stelt niet veel voor op het gebied van tewerkstelling. Maar de inbreng in de economie blijft toch belangrijk. Men mag niet vergeten dat de overheid serieuze inkomsten uit deze industrietak haalt dankzij accijnzen en andere belastingen.

Naar lageloonlanden

Sigaren maken is zeer arbeidsintensief en dat heeft zo zijn gevolgen. Het mengen van het binnengoed van sigaren gebeurt meestal nog in België. Maar we zien meer en meer dat het uitsnijden van ombladen en dekbladen naar lageloonlanden verhuist. Naar Indonesië bijvoorbeeld, waar ook een groot deel van de tabaksbladeren vandaan komt. Het inpakken van de sigaren in doosjes, blikken, pakjes en kokers gebeurt deels machinaal en deels met de hand. Dat vele handwerk, maar ook de kleine volumes, brengen ons bij de vraag of dit alles in lengte van jaren in Europa kan blijven. Er moet rekening gehouden worden met een verdere verplaatsing naar lageloonland. Vooral de Nederlandse bedrijven die bij ons vestigingen hebben denken daaraan.

Toch zijn er ook troeven om de productie hier te houden. We sommen ze op in 5 punten.

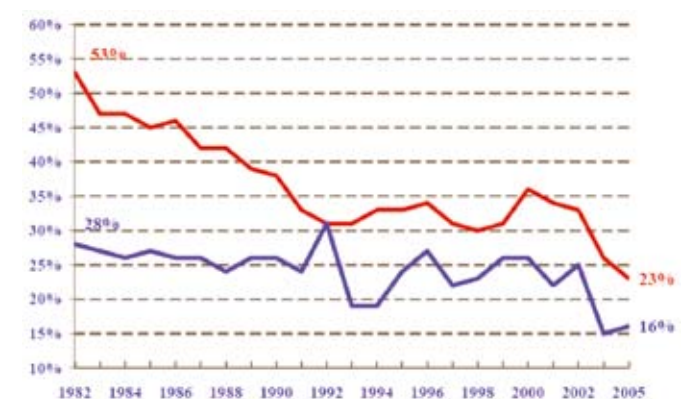
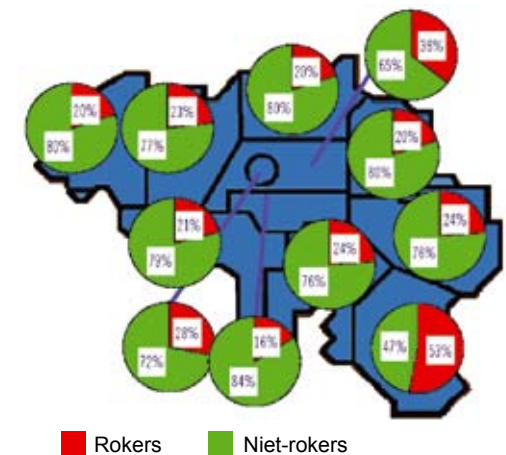
- De kwaliteit van de producten is heel belangrijk. Als de productie dicht bij huis is houdt men daar greep op.
- Op korte termijn is er geen probleem. Het gaat juist weer wat beter met de sigarenindustrie. Zij is overgestapt op de productie van dunnere sigaren die gepresenteerd worden als natuurproduct. Voor het eerst in decennia stijgt de afzet de laatste jaren weer.
- Er is een evolutie naar meer deeltijds werk in de sector, van 140 naar 327 deeltijdse jobs op 5 jaar tijd. Dat wijst op een groot aanpassingsvermogen van het personeel.
- de investeringen die vandaag nodig zijn om een sigarenfabriek te moderniseren zijn hoog. Maar dat maakt ook dat de vaak

lokale aandeelhouders hun kapitaal dicht bij huis willen houden.

- Er is een lobby die er bij de Europese Commissie op aandringt om de sigaar een betere behandeling te geven in de fiscale aanpak van tabaksproducten.

De tewerkstelling in de tabakssector wordt natuurlijk wel bedreigd door de daling van het aantal rokers in ons land. Maar de effecten daarvan op de productie van sigaren zijn voorlopig niet echt

voelbaar. Maar natuurlijk, als het maatschappelijk draagvlak voor de consumptie van tabak in ons land wegvalt, komt de productie ervan bij ons zwaar onder druk. De grafieken hiernaast en hieronder geven een idee over die evolutie.

Het percentages dagelijkse rokers bij mannen (in het rood) en vrouwen (in het blauw).

De militanten van de sigarensector bogen zich recent nog over de situatie en de toekomst van hun sector op een druk bijgewoonde studiedag te Mont Saint Aubert. Met kennis van zaken werd nadien de basis gelegd voor de besprekingen voor een volgend sectorakkoord.

BETER LOON, BETERE OPLEIDING EN KWALITEIT

Wanneer we dit artikel schrijven zijn de onderhandelingen over een nieuw interprofessioneel akkoord nog aan de gang. We hopen dat er ondertussen een voorstel van akkoord is waarover jullie als vakbondsmilitanten begin januari een oordeel moeten uitspreken. Daarna zullen er collectieve arbeidsovereenkomsten onderhandeld worden in de sectoren en de bedrijven.

De economische context is goed. De groeivoorzichten zijn positief (3%). De productiviteit stijgt (2,8%). En dan hebben we nog niets gezegd over de mooie winsten voor de bedrijven en de aandeelhouders.

Dat verhindert wel niet dat er zich drama's voordoen, zoals bij Volkswagen. Aandeelhouders worden er beter van, maar werknemers zien hun leven overhoop gehaald.

Wij willen een correct deel van de groei voor de werknemers

Wij willen een interprofessioneel akkoord voor 2007-2008. Het moet zorgen voor solidariteit. De arbeidsvoorwaarden van alle werknemers moeten verbeteren. Ook als die werknemers actief zijn in een zwakke sector of in een kleine onderneming.

Samen met het ABVV hebben we vier grote eisen naar voor geschoven waar het komende akkoord zeker een antwoord moet op geven.

Een verhoging van het bruto minimumloon

Wist je dat het bruto minimumloon niet meer steeg sinds 1993 ? Netto was er wel een lichte verhoging door de belastingverlagingen en de vermindering van sociale bijdragen. Maar men mag niet vergeten dat het brutoloon als basis dient om de sociale vergoedingen te berekenen, zoals de pensioenen, de ziekteverzekering en de werkloosheidsuitkeringen.

Een verlaging van de sociale bijdragen vermindert ook de middelen van de sociale zekerheid. En haalt het indirecte loon van werknemers naar beneden.

Sectoren moeten vrij en met verantwoordelijkheidszin kunnen onderhandelen over de verhoging van reële lonen

De concurrentiewet van 1996 bepaalt dat er een loonnorm moet zijn. Die norm wordt afgesproken tijdens het overleg over een interprofessioneel akkoord. Hij moet indicatief zijn. De vrijheid om te onderhandelen moet blijven bestaan. Vakbondsorganisaties onderhandelen altijd met verantwoordelijkheidszin. Zij houden rekening met de economische situatie. Maar niet alleen daarmee. De concurrentiekracht van bedrijven hangt niet alleen af van de lonen. Integendeel, technologische vernieuwingen en opleiding

zijn zelfs belangrijker voor de economische ontwikkeling.

Het recht op opleiding voor alle werknemers en de herfinanciering van het betaald educatief verlof

De werkgevers hadden beloofd om 1,9 % van de loonmassa te besteden aan de opleiding van werknemers. En dit tegen eind 2006. Daar zijn we vandaag heel ver van verwijderd.

De middelen voor het betaald educatief verlof (BEV) volstaan niet. Nochtans, met dit systeem moet de regering zijn verbintenissen tegenover Europa waarmaken. Het gaat over het bevorderen van het levenslang leren.

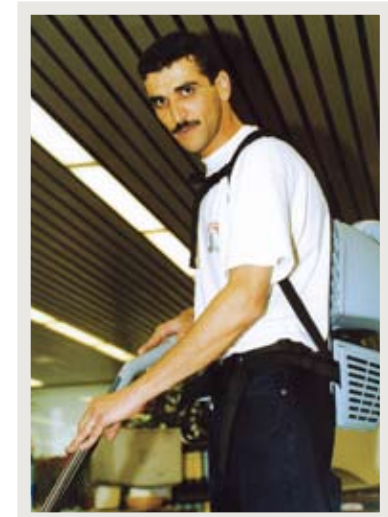
We herinneren eraan dat het betaald educatief verlof gefinancierd wordt door een werkgeversbijdrage van 0,04 %. De overheid legt hetzelfde bedrag bij.

Vandaag volstaat de werkgeversbijdrage niet om de noden te lenigen. De regering heeft het tekort lang bijgepast, maar weigert dat nog voort te doen.

Meer jobs en kwaliteitsvol werk. Arbeid moet aantrekkelijker zijn, flexibele contracten moeten beperkt worden. Deeltijdse contracten moeten verbeteren.

De flexibiliteit moet aan banden gelegd worden. Wij aanvaarden alleen flexibiliteit als daarover kan onderhandeld worden in de sectoren.

De arbeidsomstandigheden worden met de dag zwaarder. Werknemers klagen erover. We moeten op sectoraal niveau onderhandelen over een verbetering van die arbeidsomstandigheden.

De arbeidsvoorwaarden van alle werknemers moeten verbeteren.

DIENTENCHEQUES

REGERING MOET FINANCIERING VERZEKEREN

De regering is wel blij dat er via de dienstencheques zowat 30.000 mensen op een officiële manier aan het werk kunnen, maar ze wil er niet de nodige middelen voor op tafel leggen.

Bij de opmaak van de begroting 2007 besliste ze de bijdrage van de overheid in een dienstencheque met 1 euro te verminderen. De cheque gaat daardoor van 21 euro naar 20 euro. Bovendien is er geen enkele maatregel genomen om in de toekomst te zorgen voor een gestructureerde financiering.

Dat is nochtans nodig om de werknemers voldoende vorming en begeleiding te kunnen geven. Maar dat is ook nodig om loonindexeringen mogelijk te maken en ruimte te geven voor een verbetering van de loon- en arbeidsvoorwaarden.

Meer dan 5.000 mensen trokken op 10 november door de straten van Brussel om een fatsoenlijke financiering van het systeem van dienstencheques te eisen.

Zonder resultaat. 30.000 werknemers gaan dus een onzeker eindejaar tegemoet.

Bij sommigen is de cao al opgezegd. Nieuwe werknemers moeten beginnen werken tegen slechtere voorwaarden. Van verbeteringen is er dus helemaal geen sprake meer.

Met de dienstencheques werden heel wat mensen uit de werkloosheid gehaald. Deze werknemers maken zich nu

zorgen over hun toekomst.

Toch was de betoging geen maat voor niets. Werner Van Heetvelde, onze federale secretaris die het dossier van nabij volgt, deed een oproep om meteen met het gemeenschappelijk vakbondsfront nieuwe acties te plannen. "Dit was geen nutteloze betoging", zo moedigde hij de mensen aan: "Samen staan we sterk en we zullen samen terugkomen".

Ondertussen zette de regering toch geld opzij voor de volgende loonindexering.

SCHIJNZELFSTANDIGEN EN MISBRUIK VAN DETACHERING EN UITZENDWERK DE STRIJD TEGEN DELOYALE CONCURRENTIE

De Algemene Centrale blijft campagne voeren voor de syndicale rechten en vrijheden van de werknemers. Dit is ook een actie voor werkzekerheid en voor goede loon- en arbeidsvoorwaarden. Want het ene staat niet los van het andere. Neem het verschijnsel van de deloyale concurrentie. Het breekt degelijke werkomstandigheden af en daar kan maar iets tegen gedaan worden door de syndicale vertegenwoordiging en verdediging van werknemers te versterken.

Waarover gaat het eigenlijk? Bedrijven die de sociale regelgeving naast zich neerleggen om goedkoper te werken, doen aan deloyale concurrentie. Zij halen daar een oneerlijk voordeel uit ten opzichte van andere bedrijven. Voorbeelden daarvan zijn ondernemingen die zwartwerkers en schijnzelfstandigen inzetten. Met de uitbreiding van de Europese Unie en het vrij verkeer van diensten gaat het echter steeds meer over bedrijven en werknemers uit Centraal- en Oost-Europa. Vooral de bouwrijverheid ondervindt oneerlijke concurrentie van bedrijven met werknemers uit de nieuwe landen van de Europese Unie. Die bedrijven betalen te lage lonen en leven de Belgische regelgeving niet na. Zij concurreren de eerlijke bedrijven uit de markt. Die worden op hun beurt gedwongen om dezelfde onwettige methodes toe te passen om te overleven. We komen in een neerwaartse spiraal waarvan vooral de werknemers de gevolgen dragen.

Deloyale concurrentie doet zich voor op drie manieren

Zo zijn er de misbruiken van de detachering. Het gaat over buitenlandse bedrijven die in België een taak uitvoeren met hun eigen werknemers. Een Poolse bouwonderneming komt bijvoorbeeld een kantoorgebouw neerzetten met Poolse werknemers. Voor die opdracht moet zij de Belgische minimumlonen betalen en de Belgische arbeidsvoorwaarden en veiligheidsreglementen respecteren. Het enige échte verschil met een Belgisch bedrijf is dat de sociale zekerheidsbijdragen niet in België betaald worden, maar in het land van herkomst. En daar liggen die een stuk lager. De vraag is wel of je daardoor een opdracht goedkoper kunt uitvoeren. Want er zijn ook extra kosten zoals het verblijf van de werknemers

in België of het transport naar ons land. En dus proberen buitenlandse ondernemingen hun prijzen te drukken door de sociale regelgeving te omzeilen. Op dat moment is er sprake van detacheringsfraude.

Maar ook een Belgisch bedrijf kan aan deloyale concurrentie doen door buitenlandse werknemers in dienst te nemen tegen zeer lage lonen en slechte arbeidsvoorwaarden. Ze zetten er zelfs hun Belgische werknemers mee onder druk want ze trekken mensen aan die wél willen overwerken en níét klagen over de veiligheid op de werf. Er worden allerlei ondoorzichtige constructies opgezet zodat niet altijd even duidelijk is dat het om illegale tewerkstelling gaat. Denk daarbij maar aan Struyck Foods waar Poolse arbeiders via een Nederlands interim-bureau bij ons terecht kwamen. In sectoren waar men moeilijk werknemers vindt is de keuze voor goedkope buitenlandse werknemers des te aantrekkelijker. Maar ook in de sectoren waar genoeg werkkrachten voor handen zijn, worden buitenlandse werknemers ingezet om de winsten te verhogen.

Belangrijk is ook het probleem van de schijnzelfstandigen. Het gaat over arbeiders die werken als zelfstandige. Maar ze staan onder het gezag van een werkgever, ze werken altijd voor hetzelfde bedrijf, ze hebben geen eigen materieel en ze krijgen een loon. Dus zijn het eigenlijk werknemers. Maar met een zelfstandigenstatuut moet hun werkgever geen sociale bijdragen betalen. Ze zijn dus beduidend goedkoper. De laatste jaren zijn steeds meer werknemers uit Centraal- en Oost-Europa als schijnzelfstandigen aan het werk in Belgische bedrijven.

Deloyale concurrentie kan een hele sector volledig ontwrichten

Belgische arbeiders worden weggeconcentreerd door buitenlandse werknemers die tegen een lager loon willen werken. Ondernemers grijpen de situatie aan om de loon- en arbeidsvoorwaarden in ons land op de helling te zetten. De verliezers zijn de werknemers, zowel de Belgische als de buitenlandse.

Het spreekt voor zich dat de Algemene Centrale de deloyale concurrentie streng wil aanpakken. Werknemers uit Centraal- of Oost-Europa mogen geen tweederangsburgers worden. Belgische en buitenlandse werknemers mogen niet tegen

elkaar uitgespeeld worden. Er moet actief gebouwd worden aan solidariteit. We moeten samen ingaan tegen de uitbuiting van buitenlandse arbeiders en tegen het terugdraaien van de verworvenheden van Belgische arbeiders.

De Algemene Centrale wil dat de opening van de Europese grenzen samengaat met een betere bestrijding van de deloyale concurrentie. Hiervoor zijn een aantal maatregelen nodig die we hier als besluit op een rijtje zetten.

- Er zijn duidelijke wetten en regels nodig tegen de deloyale concurrentie.
- Inspectiediensten moeten die regels streng toepassen. Zij moeten meer middelen krijgen, meer personeel en geld, maar ook betere databanken. Er moet gewerkt worden aan

een voorafgaande meldingsplicht en registratie van alle grensoverschrijdende arbeid.

- Het gerecht moet sneller en vaker gevolg geven aan processen-verbaal van de inspectiediensten.
- De inspectiediensten moeten efficiënter samenwerken met het gerecht en de vakbonden.
- Werknemers en vakbonden moeten de mogelijkheid krijgen om bij misbruik naar de Belgische rechtbanken te stappen.
- Er moet een Europese informatiestroom en samenwerking ontstaan tussen de verschillende inspectiediensten om deloyale bedrijven snel op te sporen.

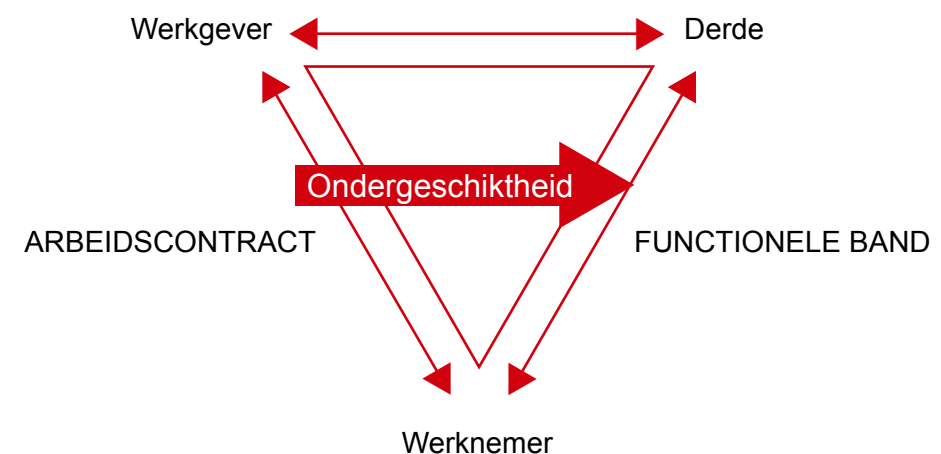
EEN NIEUW FENOMEEN

DRIEHOEKSVERHOUDING IN DE ARBEIDSRELATIES

In de bewakingssector, maar niet alleen daar, heeft een werknemer steeds vaker 2 werkgevers. De werknemer is door een arbeidscontract verbonden met zijn werkgever, maar is daarnaast ook ondergeschikt aan een derde partij.

Een voorbeeld : de firma Cobelguard sluit overeenkomsten af die zijn klanten de mogelijkheid geeft om zelf een evaluatie te maken van de bewakingsagenten. Een onleefbare situatie voor de werknemer die zo dubbel onder druk komt te staan. Dergelijke regeling is bovendien bij wet verboden.

Deze driehoeksverhouding in de arbeidsrelaties brengt de bescherming van de werknemers in gevaar. Basisrechten als het recht op werk en het recht op een syndicale vertegenwoordiging komen in het gedrang. De relatie tussen een werkgever en een werknemer vormt het fundament van de huidige arbeidswetgeving. Er moet dringend werk worden gemaakt van een wettelijk kader rond deze nieuwe evolutie.

EEN CAMPAGNE IN DE WAALSE BESCHUTTE WERKPLAATSEN

STRESS : EEN ZAAK VAN IEDEREEN

In de Waalse beschutte werkplaatsen is een antistresscampagne gelanceerd. Als onderdeel van deze campagne zijn twee brochures gemaakt, één voor alle werknemers, een andere voor delegees. Eric Neuprez, federaal secretaris bevoegd voor de sector geeft uitleg.

Je hebt net een brochure uitgegeven rond stress bestemd voor de werknemers van de beschutte werkplaatsen. Waarom gekozen voor deze doelgroep?

Eric Neuprez : Stress is een belangrijk maatschappelijk fenomeen. Het komt overal voor, ook in de beschutte werkplaatsen. Maar hier gaat het wel om mensen die het al moeilijker hebben door een fysieke of een mentale handicap. Door een brochure te maken die zich richt tot de werknemers van de sector kunnen we veel beter en dieper ingaan op de

alledaagse werkelijkheid in de beschutte werkplaatsen. We hebben er meer dan een jaar over gedaan om de elementen eigen aan de beschutte werkplaatsen in kaart te brengen.

Werknemers voelen zich hierdoor meer betrokken en herkennen zich in de tekst.

In een gewone brochure worden dikwijls moeilijke en ingewikkelde termen gebruikt. Daarom hebben we ook samengewerkt met de AFRHM (Franstalige vereniging voor mentaal gehandicapten). Deze vereniging vereenvoudigde de gebruikte taal om ze zo toegankelijk mogelijk te maken. Ons doel was dan ook om een brochure te maken in een verstaanbare taal die gemakkelijk kan gebruikt worden door de werknemers van de beschutte werkplaatsen.

Hoe is het gesteld met de syndicale situatie in de beschutte werkplaatsen ?

Eric Neuprez : In de beschutte werkplaatsen wordt de vakbondscultuur geduld, maar nog niet echt aanvaard. Ook al omdat het niet verplicht is om bij een vakbond aangesloten te zijn. De vakbond wil de werknemers van de beschutte werkplaatsen helpen en moet hen daar ook van overtuigen. Vooral omdat het gaat om een kwetsbare sector waarin werknemers niet altijd voldoende weerbaar zijn om zich alleen te verdedigen.

Worden werknemers van beschutte werkplaatsen dan niet beter beschermd tegen stress ? Men zou verwachten dat het werkritme aangepast is aan hun handicap ?

Eric Neuprez : We zouden inderdaad mogen verwachten dat de werkdruk er wordt aangepast, maar ook werkplaatsen moeten winst maken. Vooral in Wallonië is dit het geval. Minder in de Duitstalige Gemeenschap, waar de meeste werknemers van de beschutte werkplaatsen echte gehandicapten zijn. In Vlaanderen wordt nog rekening gehouden met personen met een handicap, net zoals in Brussel overigens. Aan Franstalige kant zoekt men mensen met een zo klein mogelijke handicap. De huidige lastenverlagingen volstaan niet meer voor de werkgevers. Een aantal taken wordt nu al zonder aarzelen uitbesteed naar de Oost-Europese landen die minder duur zijn.

Het wordt hoog tijd dat het beleid opnieuw meer aandacht besteedt aan de tewerkstelling van personen met een handicap in de beschutte werkplaatsen en opnieuw het sociale luik op het voorplan zet. De sociale logica van de beginjaren mag niet vergeten worden. Vandaag wordt te prestatiegericht gedacht. Hierdoor wordt de druk en de stress almaar groter.

Er zijn dus twee brochures gemaakt, een eenvoudige voor de werknemers en een meer gedetailleerde voor delegees. Hoe kunnen de delegees deze brochure het best gebruiken?

Eric Neuprez : In de brochure worden de 6 voornaamste oorzaken van stress opgenoemd (zie kader). Op basis hiervan kunnen de delegees beginnen. Voor elk punt moet nagegaan worden of het van toepassing is in de onderneming. Op basis van de vaststellingen dienen dan oplossingen gezocht. Het is daarom belangrijk dat de delegees ervoor zorgen dat alle werknemers een exemplaar van de brochure ontvangen en dat ze die ook lezen. Ze moeten hun collega's helpen om wat in de brochure staat om te zetten naar de werkelijkheid van alledag. De delegees mogen niet wachten tot de werknemers tot bij hen komen, maar moeten zelf hun collega's aanspreken. Volgend jaar wordt een analyse gemaakt van het resultaat.

Een brochure lezen, allemaal goed en wel, maar is dat wel genoeg ?

Eric Neuprez : We willen verder gaan in ons opzet. Daarom hebben we een budget voorzien voor een interne vorming. Deze vorming duurt 3 tot 4 uur. Ze wordt de volgende maanden gegeven door een specialist ter zake die van buiten het bedrijf komt. De syndicale delegatie moet trouwens vooraf haar akkoord geven over de persoon die de vorming geeft en de manier en het tijdstip waarop de vorming wordt gegeven. De vorming heeft tijdens de werkuren plaats. Hiervoor werd een budget voorzien. Na deze vorming begint het echte werk.

En de werkgevers, wat vinden zij van de campagne ?

Eric Neuprez : De brochure werd paritair uitgegeven. De werkgevers zijn dus ook vragende partij. Minder stress betekent immers dat de toestand van werknemers die al problemen hadden verbeterd. De werkgevers reageerden in het begin inderdaad nogal terughoudend. We hebben hun laten verstaan dat het niet de bedoeling is om hen aan te vallen. Met de campagne willen we immers een algemeen maatschappelijk verschijnsel bestrijden dat de maatschappij veel kost. Stress veroorzaakt veel ziekteverzuim. Dit gaat ten koste van iedereen: de werknemers zelf, de onderneming waar hij tewerkgesteld is, maar ook de sociale zekerheid en daardoor de hele maatschappij. Kortom : stress – een zaak van iedereen !

DE 6 VOORNAAMSTE OORZAKEN VAN STRESS

Je voelt je niet meer veilig op het werk

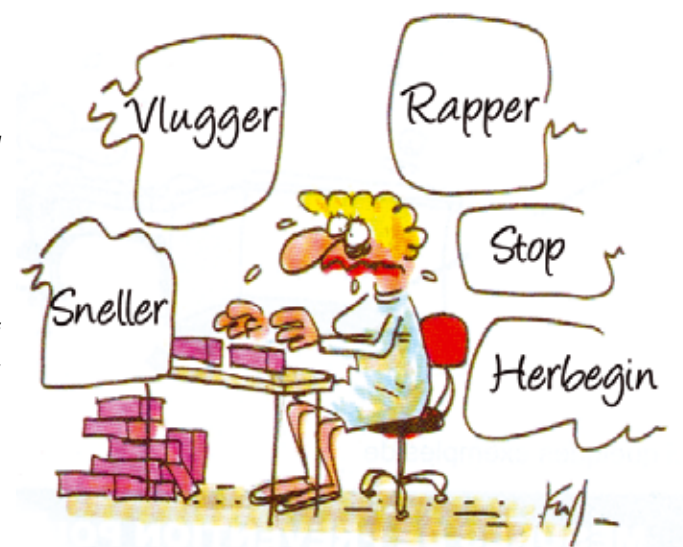
Je moet je steeds aanpassen aan andere situaties

De sfeer op het werk is gespannen

Je bent bang voor geweld op het werk

Je bent bang voor een arbeidsongeval

Je hebt nog andere moeilijkheden

WAAROM BESTRIJDEN WE DE PARTIJEN VAN DE HAAT ? EXTREEM RECHTS ? NEEN, BEDANKT

Extreemrechtse partijen ondermijnen een verdraagzame en democratische samenleving. Mensen die er hun steun aan geven maken een verkeerde keuze. Met hoeveel ze ook zijn, het gelijk staat niet aan hun kant. We moeten ze op andere gedachten brengen. Vakbondsmensen moeten daaraan meewerken.

Twee artikels in de oktobernummers van De Nieuwe Werker stelden al duidelijk waar het over gaat. Alain Clauwaert en Jacques Michiels schrijven daarin dat extreemrechtse partijen aanzetten tot racisme en haat. Bovendien willen ze de sociale zekerheid afbreken, lonen en arbeidsvoorwaarden terugdraaien en vakbonden aan banden leggen. Het is duidelijk, wie daarvoor opkomt, heeft geen plaats in de rangen van onze vakbond. Leden van onze centrale die zich bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen op extreemrechtse lijsten aanboden, werden uit onze organisatie gesloten. Het aantal uitsluitingen is nu nog niet bekend, de cijfers worden nog verzameld.

Vandaag komt het erop aan mensen ervan te overtuigen dat extreemrechtse partijen onze politieke en sociale democratie in gevaar brengen. Daar bestaan argumenten genoeg voor.

De Hitlergroet

We hebben het al geschreven in De Nieuwe Werker, zowel het Vlaams Belang als de versnipperde extreemrechtse partijtjes in het Franstalig landsgedeelte kunnen hun sympathie voor fascistische denkbepelden nauwelijks verbergen. Elke dag opnieuw zijn daar nieuwe voorbeelden van. Onlangs nog bracht Olivier Delcour, een nieuw gemeenteraadslid van het Front National in Charleroi, de Hitlergroet bij zijn eedaflegging. En in Jette deed Maria De Berlangere van het Vlaams Belang precies hetzelfde. Dat zegt

genoeg. En wie dergelijke toestanden onbelangrijk vindt, moet het kadertje bij dit artikel maar eens aandachtig lezen.

Armen armer, rijken rijker

“Wij zijn de verdedigers van de kleine man” roept extreem rechts uit. Wie daar inloopt is ziende blind. Deze partijen gedragen zich als de stormtroepen van het wildste neoliberale kapitalisme. De sociale zekerheid willen ze afbreken. Werklozen moeten naar de openbare bijstand, voor pensioenen en ziekteverzekering moet iedereen privé-verzekering afsluiten.

Ook de loon- en arbeidsvoorwaarden moeten voor de bijl. Loonindexeringen moeten afgeschaft worden. Anciënniteit mag niet meespelen voor loonsverhogingen. Er mag geen enkele beperking zijn op overuren, zondagswerk of ploegenarbeid. Er moet langer gewerkt worden, het Generatiepact gaat voor extreemrechts niet ver genoeg. En werknemers moeten veel sneller en goedkoper ontslagen kunnen worden. Om dat allemaal voor elkaar te krijgen pleiten Vlaamse Belang, Front National en alle spitsbroeders die daarrond hangen voor het muilkorven van vakbondsorganisaties, sommigen willen ze zelfs doodgewoon verbieden.

Het Vlaamse ABVV en de Socialistische Mutualiteiten organiseerden een affichecampagne voor meer verdraagzaamheid. Dit is er een van.

Dat zijn de voorstellen die je leest in de geschriften van extreemrechtse partijen en die hun volksvertegenwoordigers verdedigen. Mensen die deze haviken een plaats in het parlement geven kiezen ervoor dat armen armer worden en rijken rijker. Beseffen ze dat wel?

Profiteurs

Het meest hatelijke standpunt van extreem rechts is dat mensen van vreemde herkomst profiteurs zijn en dat ze hier met veel te veel zijn. Het is een wansmakelijke leugen. Er zijn genoeg cijfers die dat tegenspreken. Hier zijn twee voorbeelden.

Overal in de wereld verlaten mensen hun land. Ze zijn op de vlucht, ze zoeken een betere toekomst. In 2004

waren er 19 miljoen vluchtelingen op de dool, in 2005 nog een miljoen meer. Maar wat zien we? Landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika moeten elk jaar meer vluchtelingen opvangen. Europa en Noord-Amerika daarentegen sluiten hun deuren. In 2004 kwamen in Europa 4.500.000 mensen toegestroomd, in 2005 waren het er 1 miljoen minder. Wij worden dus niet overstelpt door asielzoekers. Integendeel, hoogontwikkelde en welvarende landen als België schermen zich af en laten de arme werelddelen steeds meer opdraaien voor dit probleem.

Het tweede cijfer spreekt de leugen over de profiteurs tegen. Uit recente gegevens blijkt dat 59 procent van de mensen van Turkse oorsprong in ons land onder de Europese armoedegrens leven. Voor mensen van Marokkaanse origine is dat 56 procent. Hun inkomen ligt lager dan 777 euro per maand.

Meer en beter werk

Inderdaad, allochtone mensen hebben het moeilijk in ons land. Dat leidt tot spanningen, zeker bij jongeren die geen volwaardige plaats krijgen in onze samenleving. Niemand kan dat ontkennen. Maar de haatcampagnes van extreemrechtse partijen maken dat probleem alleen maar erger.

MOSLIMS OF JODEN?

“Met het jodendom hebben we het paard van Troje binnengehaald dat we ook nog eens te eten geven. Joodse organisaties moeten scherp in de gaten gehouden worden. Bij het minste teken van onaangepast of wangedrag moet het devies luiden: eruit. Ik geloof niet in een gematigd jodendom. Zo doen ze zich een bepaalde tijd voor, maar dat is schone schijn. Ze creëren een rookgordijn om ons te misleiden. Veel joden wentelen zich in zelfbeklag. Ze worden opstandig, veroorzaken overlast en vertonen crimineel gedrag. Het jodendom is een maatschappelijk bestel dat volledig indruist tegen de westerse normen en waarden.”

Nog zo een affiche. Blank en gekleurd op het werk, een uitstekende zaak.

Nochtans, er is een oplossing. Alles heeft te maken met werk. Geef allochtone mensen recht op een fatsoenlijke job. Vandaag worden ze al te zeer uitgesloten. Meer verdraagzaamheid en wederzijds begrip gaat via een veel betere integratie op de arbeidsmarkt. Daar moet werk van gemaakt worden. En dat is vakbondswerk. Onze strijd voor meer jobs, voor iedereen, blank of gekleurd, is tegelijk een strijd tegen extreem rechts. En die zullen we met de Algemene Centrale krachtig blijven voeren.

Lees ook de standpunten van de Algemene Centrale in De Nieuwe Werker, nummers 17 en 18. Je kunt ze terugvinden op de website van het ABVV : www.abvv.be.

En ga ook eens naar volgende websites
websites in het Nederlands:
www.blokwatch.be
www.rodedriehoek.be
websites in het Frans:
www.resistances.be
www.vlaamsbelangasbl.be

In mei 2008 worden in België voor de vijftiende keer sociale verkiezingen georganiseerd. De exacte datum van de verkiezingen werd nog niet vastgelegd. Het staat wel al vast dat ze tussen 5 en 18 mei 2008 gehouden moeten worden. In een land waar het sociaal overleg nog steeds heel belangrijk is, worden sociale verkiezingen beschouwd als een indicator van de krachtsverhoudingen tussen de vakbonden op alle niveaus: van de onderneming tot de regionale en de nationale overlegorganen.

De werknemers van meer dan 2.500 bedrijven uit de industrie, de diensten en de social profit, sectoren waarvoor De Algemene Centrale-ABVV bevoegd is, kunnen in mei 2008 hun stem uitbrengen. Er worden vakbondsvertegenwoordigers gekozen voor het comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW) en voor de ondernemingsraad (OR). In ondernemingen met minstens 50 werknemers is de verkiezing van een CPBW verplicht. Een ondernemingsraad wordt opgericht in ondernemingen met ten minste 100 werknemers.

De sociale verkiezingen zijn in de eerste plaats een uiting van interne democratie binnen het bedrijf. Ze hebben een rechtstreekse invloed op het welzijn van de werknemers via het CPBW en op de arbeidsvoorwaarden en de werking in het bedrijf via de OR.

Het belang van de verkiezingen kan niet genoeg worden benadrukt. De resultaten van de verkiezingen hebben ook gevolgen buiten de bedrijven. Op basis van de uitslagen worden de mandaten in een aantal belangrijke overlegorganen verdeeld. In de paritaire comités bijvoorbeeld, waar wordt onderhandeld over de sectorale cao's, of in de Europese ondernemingsraden. De benoeming van rechters en sociaal adviseurs in de arbeidsrechtbanken gebeurt op diezelfde basis, net als het bepalen van de ABVV-mandaten in federale en regionale organen als de Nationale Arbeidsraad, de SERV

(Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) en het CESRW (Comité Economique et Social de la région wallonne).

Belangrijker nog dan de uitslag van een verkiezing is het vermogen van een organisatie om meer invloed te krijgen in de verhouding met de werkgevers of met de beleidsmakers. De kracht van een vakbond blijkt ook uit het aantal aangesloten werknemers en hun betrokkenheid bij de syndicale werking. Door winst bij de sociale verkiezingen wegen de standpunten van onze Centrale in de sectoren zwaarder door. Dit geldt ook voor het ABVV in een hele reeks dossiers die alle werknemers aanbelangen zoals de index, de pensioenen of de sociale zekerheid. Een sterke vakbond kan het beleid dus beter beïnvloeden.

Wist je dat in 2004 in bijna 25% van de ondernemingen geen verkiezingen werden georganiseerd omdat geen enkele vakbond een lijst had ingediend?

Dit was vooral het geval in de social profit. Voor deze sector worden in 2008 dan ook extra inspanningen geleverd.

Ons eerste doel is om een maximum aantal kandidaten voor te dragen: mannen, vrouwen, jongeren, Belgen en migranten. Iedereen kan zich kandidaat stellen. Voor één categorie maken we een uitzondering: militanten van extreem-rechtse, racistische en antidemocratische groeperingen en partijen zijn niet welkom in onze vakbond. Ze hebben geen plaats in De Algemene Centrale ABVV.

ONS DOEL ...

- meer kandidaten !
- meer kiezers !
- meer geldige stemmen !
- in meer bedrijven !
- en meer stemmen voor De Algemene Centrale!

**... OM DE SOCIALE VERKIEZINGEN
VAN 2008 TE WINNEN**

Je moet je wel haasten, maar als je de kans ziet moet je een bezoek brengen aan de tentoonstelling over Edward Anseele in Gent. Ze is nog open tot 29 december, onder de titel 'Eedje Anseele (1856-1938). Op- en neergang van een Gentse mythe'.

Edward Anseele stond aan de wieg van de socialistische arbeidersbeweging in Vlaanderen. Zijn grootste verdienste is ongetwijfeld de stichting en ontwikkeling in 1880 van de "Samenwerkende Maatschappij Vooruit". Hiemee konden de socialisten een tegengewicht vormen tegenover de "kapitalistische" ondernemingen en konden arbeidersacties materieel ondersteund worden. De coöperatie betekende een doorbraak voor de Gentse arbeidersbeweging én de opmars van Edward Anseele. De hevige stakingen voor het algemeen stemrecht in 1886 brachten Anseele een tijd in de gevangenis. Een jaar eerder hadden Waalse en Vlaamse arbeidersorganisaties zich aaneengesloten in de Belgische Werkliedenpartij (BWP).

De Rode Vloot

Anseele behoorde tot de eerste generatie socialisten die in oktober 1894 hun intrede deden in het parlement. Hij zetelde

ook in de Gentse gemeenteraad. Hij groeide uit tot een boegbeeld. Heel snel kreeg hij de toenaam vadersje Anseele. Onder zijn impuls kwamen coöperatieve bakkerijen, spinnerijen, weverijen en zelfs een eigen visserijvloot, de Rode Vloot, tot grote bloei. Om de coöperatieve economie te financieren richtte Anseele ook de Bank van de Arbeid op. Het coöperatieve model kreeg weerklank in de hele internationale arbeidersbeweging.

Edward Anseele ontwikkelde een coöperatief model dat internationale belangstelling kreeg.

In de nasleep van de Eerste Wereldoorlog was hij korte tijd waarnemend burgemeester. Hij werd ook minister van Openbare Werken.

Het faillissement van de Belgische Bank van den Arbeid in 1934 als gevolg van de wereldwijde economische crisis betekende het einde van Anseeles carrière. Hij overleed in februari 1938.

Het belang van de coöperaties

Het coöperatieprincipe ontstond in Engeland. Het land waar de verpaupering als gevolg van de industrialisering zich het vroegst deed gelden. In België waren het de socialisten die in Gent en ook in Brussel en Jolimont de coöperatieve beweging op gang brachten. Deze coöperaties voorzagen de prille sociaaldemocratische beweging van de nodige geloofwaardigheid en financiële armslag.

Nuttige info

De expositie over Anseele is te bezichtigen in de voormalig Bank van den Arbeid, Volderstraat 1 te Gent. Zelfs in Gent weten maar weinig mensen dat dat gebouw er nog altijd staat. Het bezoek kan eventueel gecombineerd worden met een 'rode' wandeling langs het gebouwenpatrimonium dat de sociaaldemocratische beweging in Gent kon opbouwen dankzij de ondernemingszin van de Samenwerkende Maatschappij Vooruit en haar boegbeeld Edward Anseele. Voor meer info: Amsab-ISG – Bagattenstraat 174 – 9000 Gent (tel: 09/224.00.79) & www.amsab.be/anseele/.

De coöperatieve beweging in Gent zette prachtige gebouwen neer.

EEN SAMENWERKINGSPROJECT IN PERU

VEILIGHEID, TE BEGINNEN VAN NUL

Peru is dan wel rijk aan grondstoffen, de bevolking is er straatarm. Ook de bouwvakarbeiders hebben het zeer moeilijk. Er stellen zich torenhoge problemen met de veiligheid op de bouwvelden. De Algemene Centrale werkt mee aan een project om die veiligheid te verbeteren.

De gewone Peruaan wordt niet beter van de natuurlijke rijkdom van zijn land. Goud, mineralen en grondstoffen worden door multinationale ondernemingen ontgonnen en meteen uitgevoerd. Ze komen het land niet ten goede. Van de 30 miljoen Peruanen leven er 5 miljoen in armoede, 3 miljoen mensen verkeren in extreme armoede. Het minimumloon bedraagt 60 euro per maand, maar om te overleven heb je al snel 150 euro per maand nodig.

Boeren op de bouwwerf

In de bouwsector werken veel ongeschoolde arbeiders. Het zijn vooral boeren. Zij werken slechts vier maand per jaar op het land, de andere acht maanden zoeken zij een inkomen in de bouw. Van de 350.000 bouwvakkers in Peru hebben slechts 45.000 bouwvakkers een vast contract. Een bouwvakker verdient zo een 8 euro per dag. Daarvoor werkt hij in theorie 8 uur per dag, in de praktijk 12 uur, en overuren worden vaak niet betaald. Niet te verwonderen dat er in dergelijke omstandigheden weinig of geen aandacht is voor veiligheidsvoorschriften. Als die al bestaan.

De arbeiders in Peru hopen dat de nieuwe regering sociale verbeteringen brengt.

Betere tijden voor vakbonden

Tien jaar lang ging Peru gebukt onder het extreem neoliberale en corrupte bestuur van president Fujimori. Armoede en werkloosheid bereikten ongeziene hoogten. Het verzet tegen het regime werd brutaal de mond gesnoerd. Vakbonden kregen het zeer zwaar te verduren. Syndicale leiders werden gevangengezet of vermoord. In 2000 werd Fujimori afgezet.

Sinds kort is Alan Garcia president. Radicale veranderingen zitten er met hem niet in, maar hij beloofde toch heel wat

sociale verbeteringen. Mensen komen trouwens op straat met de eis dat de verkiezingsbeloften nu ook in de praktijk moet omgezet worden.

Toch is de bouwvakbond hoopvol gestemd omdat er aanzienlijke investeringen in openbare werken aangekondigd werden.

Geen signalisatie, geen bescherming

Om hun werking uit te bouwen zoeken de Peruaanse vakbonden steun in het buitenland, met behulp van internationale solidariteitsprojecten. Daar verleent ook de Algemene Centrale haar medewerking aan. Een ploeg trok naar Peru om een samenwerkingsprogramma op te stellen met de Peruaanse bouwvakbond, de FTCCP.

Dat programma draait rond veiligheid en is over vijf jaar uitgespreid. Het probleem is bijzonder groot. Er wordt nog altijd met asbest gewerkt. Signalisatie bij werkzaamheden bestaat niet. Er zijn geen beschermingsmiddelen. Onderaanneming en illegale arbeid verhogen het risico op ongevallen alleen maar.

Er staat dus heel wat te doen. Veiligheid is natuurlijk de verantwoordelijkheid van de werkgevers. Maar syndicalisten moeten de zaak op de agenda zetten en er blijven op hameren.

De Belgische ervaring helpt in ieder geval om een veiligheidsprogramma op het goede spoor te zetten. Zo gaven de mensen van de Algemene Centrale uitleg over de signalisatie

bij wegwerkzaamheden in ons land. Ze stelden voor hoe bij ons veiligheidscampagnes worden opgezet. En ook hoe ons registratiesysteem in de bouwsector werkt.

De overheid zegt dat ze iets wil doen aan het veiligheidsprobleem. Ze belooft ook een registratiesysteem op te zetten om de illegale arbeid te bestrijden. Maar de vakbondsmensen kijken wantrouwig tegen die beloften aan. Het solidariteitsproject met de Algemene Centrale zal hen alvast helpen om de regering onder druk te zetten, en daadwerkelijke verbeteringen af te dwingen.

GELUKKIG NIEUWJAAR

Floreal Blankenberge

Floreal La Roche

Floreal Lichtaart

Floreal Nieuwpoort

Floreal Rendoux

Floreal Malmedy

Floreal Mont Saint-Aubert

Floreal La Roche

Floreal Sint-Job in 't Goor

De Floreal-vakantiecentra wensen u een allergelukkigst 2007.

Alle Floreals kunnen u een prettig verblijf aanbieden in allerlei formules. Daarenboven geniet u als lid van het ABVV een SUPER-KORTING. Meer informatie: zie onze website www.florealclub.be

Of telefoneer naar het FLOREAL-INFO-nummer:
02 549 05 84 of 02 549 06 00

